

बिकास

www.bikashkhabar.com

खबरपत्रिका साप्ताहिक

● मकवानपुर, वर्ष-१४, ● अंक-२१ ● २०७८ मंसिर २० गते सोमबार, ● ०६ Dec. २०२१, ● नेपाल सम्बन्ध-११४२, ● पृष्ठ-६, ● मूल्य रु. १०/-

विश्व अपाङ्ग दिवसको अवसरमा थाहानगरमा दीप प्रज्वलन

विकास संवाददाता

विश्व अपाङ्ग दिवसको अवसरमा थाहा नगरपालिकाको महिला, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक तथा अपाङ्ग परिचय वितरण शाखाले दीप प्रज्वलन गरेको छ ।

हाम्रो प्राथमिकताको आधार, अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार भन्ने नारासहित नगरपालिकाले थाहा नगरपालिकाको मुख्य बजार शिखरकोटको कृष्णमन्दिर चौकमा १६ मंसिर साँफो दीप प्रज्वलन गरेको हो ।

विश्व अपाङ्ग दिवस डिसेम्बर ३ को पूर्व सन्ध्यामा नगरपालिकाको महिला, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक तथा अपाङ्ग परिचय वितरण शाखाले दीप प्रज्वलन

गरेको हो ।

दीप प्रज्वलन कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि थाहा नगरपालिका सामाजिक विकास शाखाका उपसंयोजक एवम् थाहा नगरपालिका-५ का वडा अध्यक्ष विष्णुबहादुर गुरुङले दीप प्रज्वलन गरेर थाहानगरमा विश्व अपाङ्ग दिवसको शुरुवात गरेका थिए ।

थाहा नगरपालिकाको महिला, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक तथा अपाङ्ग परिचय वितरण शाखाका प्रमुख प्रतिमा मोक्तानले सञ्चालन गरेको कार्यक्रममा नगरपालिकाका कर्मचारीहरू, महिला नेतृ कल्पना बलामी, पत्रकार कुमार नेगी, प्रहरी नायब निरीक्षक अश्वत्थप्रसाद पौडेल लगायतको उपस्थिति रहेको थियो ।

थाहानगरमा कृषि अनुदान खुल्यो !

विकास संवाददाता

थाहा नगरपालिकाले परल मूल्यको आधा अर्थात् ५० प्रतिशत अनुदानमा किची, ओखर र हलुवावेदको विरूवा उपलब्ध गराउने भएको छ ।

नगरपालिकाको आ.व. ०७८/०७९ को स्वीकृत बजेट अनुसार विभिन्न जातका फलफूलका विरूवा अनुदानमा वितरण गर्न लागिएको कृषि विकास शाखाका प्रमुख सञ्जय तिवारीले जानकारी दिए ।

शाखा प्रमुख तिवारीका अनुसार किची, जापानीज हलुवावेद र दौंते ओखर का विरूवा वितरण गरिन लागिएको हो । किचीको खरिद मूल्य प्रतिविरूवा रु. १००, जापानीज हलुवावेद रु. ६० र दौंते ओखर रु. ४० परेकोमा कृषकहरूले आधा मात्र तिरै पुग्ने उनले बताए ।

कृषक समूह, कृषि सहकारी, कृषि फर्म दर्ता तथा कृषि कम्पनी प्रमाणपत्रको

प्रतिलिपि, कृषक समूहको हकमा निर्णय प्रतिलिपि, पान दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि, गत आ.व.को कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि सहित निवेदन दिन कृषि विकास शाखाले आह्वान गरेको छ ।

पालुङ जेसीजको अध्यक्षमा ४ जनाको उमेदवारी

विकास संवाददाता

थाहानगर

सन् २०२२ का लागि पालुङ जेसीजको अध्यक्षमा चार जनाको उमेदवारी परेको छ । निर्वाचन आयुक्त मनोज रायमाझीले दिएको जानकारी अनुसार सन् २०२२ का लागि पालुङ जेसीजको अध्यक्षमा जयराम खत्री, संगम कार्की, निरज रायमाझी र अनिता विष्टले उमेदवारी दिएका छन् ।

उमेदवारहरूबीच सहमतिको अधिकतम प्रयास हुँदा पनि २०१३, २०१५, २०१९ र २०२१ निर्वाचन भएको थियो । सन् २०२२ का लागि उमेदवार दिएकामध्ये जयराम खत्रीको यो लगातार तेस्रो हो । सन् २०२० मा अध्यक्षको उमेदवारी दिएका उनले अन्ततः उमेदवारी फिर्काए थिए । सन् २०२१ मा पनि उमेदवारी दिएका उनी अन्ततः निर्वाचनमै गएका थिए र परिणामतः उपविजेता भएका थिए । सन् २०२१ मा पालुङ जेसीजको अध्यक्ष पदको लागि अनिता विष्टले पनि उमेदवारी दिएकी

बायाँबाट क्रमशः जयराम खत्री, संगम कार्की, निरज रायमाझी र अनिता विष्ट ।

थिइन् । जेसीजको इतिहासमा महिला अध्यक्षको इतिहास कोर्ने अडान राख्दा र्ख्दै अन्ततः उनले सहमतिको बाधक नभएको भन्दै उमेदवारी छोडेकी थिइन् । २०२२ का लागि अध्यक्षका उमेदवार विष्ट, संगम कार्की र निरज रायमाझी सन् २०२१ मा एउटै बोर्डमा छन् । अहिले विष्ट कानूनी सल्लाहकार । कार्की महासचिब र रायमाझी कोषाध्यक्ष छन् । खत्री अध्यक्षीय सल्लाहकारको रूपमा छन् ।

सन् २०२२ का लागि पालुङ जेसीजको कार्यकारिणी उपाध्यक्ष पदका

पनि चार जनाको उमेदवारी परेको छ । जेसीजको विधान अनुसार दुई जना उपाध्यक्ष चुनिनुपर्ने हुन्छ । कार्यकारिणी उपाध्यक्षका लागि उमेदवारी दिनेहरूमा माधव कार्की, सुविन्द्रमान प्रधान, सञ्जय गोपाली र दिया वल रहेका छन् ।

त्यस्तै चार जना उपाध्यक्ष पदका लागि नौ जनाको उमेदवारी परेको छ । उपाध्यक्षको उमेदवारहरूमा रविदिप बस्नेत, अजय कार्की, सन्देश गोपाली, अञ्जय प्रधान, मानसिंह दोह, अजित कार्की, कमल विष्ट, सत्यदेवी स्याङ्तान र अन्नत ढकाल रहेका छन् ।

१ सय ५८ जना कैदीहरू कारागारमुक्त

विकास संवाददाता

मकवानपुरको भीमफेदी गाउँपालिका स्थित भीमफेदी कारागार बाट चालु आर्थिक वर्षको हालसम्म १ सय ५८ जना कैदीहरू कारागारमुक्त भएका छन् । विभिन्न मुद्दामा सजाय काटिरहेका कैदीहरू कारागारमुक्त भएको भीमफेदी कारागारका सूचना अधिकारी केदार सापकोटाले बताए ।

कारागारमा लागूऔषध मुद्दामा सजाय काटिरहेका ७० जना, जबरजस्ती करणी मुद्दाका १५ जना, चोरी मुद्दाका १२ जना, कर्तव्य ज्यान मुद्दाका १५ जना, ज्यान मार्ने उद्योग मुद्दाका ३ जना कैदीहरू कारागारमुक्त भएका हुन् । यस्तै अपरण मुद्दाका ४ जना, सवारी ज्यान मुद्दाका १५ जना, बहुविवाह मुद्दाका २ जना, आत्महत्या दुरस्साहन मुद्दाका ३ जनालागायत अन्य मुद्दाहरू गरी १ सय ५८ जना कैदी कारागारमुक्त भएका हुन् ।

मतदाता नमावली संकलन शुरु

विकास संवाददाता

बागमती प्रदेश निर्वाचन आयोग कार्यालयले १७ मंसिरबाट मकवानपुरका स्थानीय तहका मतदाताको नामावली संकलन गर्ने भएको छ । कार्यालयले दुई चरणमा नामावली संकलन गर्ने जनाएको छ । १७ मंसिर शुक्रबारदेखि पुस २ गतेसम्म पहिलो चरणमा र पुस ५ गतेदेखि १९ गतेसम्म दोस्रो चरणमा मतदाता नामावली संकलन गरिने कार्यालयको कार्यतालिका छ ।

पहिलो चरणमा मकवानपुर गढी, भीमफेदी, इन्द्रसरोवर, मनहरी र बर्कैया गाउँपालिकामा नामावली संकलन गरिनेछ । यस्तै, दोस्रो चरणमा पुस ५ गतेदेखि पुस १९ गतेसम्म बागमती, राक्सिराङ, कैलाश गाउँपालिका, थाहा नगरपालिकामा मतदाता नामावली संकलन गरिने जनाइएको छ । मतदाता नामावली संकलन गर्दा १६ वर्ष पूरा भइ उक्त व्यक्तिले नेपाली नागरिकता प्राप्त

गरेको हुनुपर्ने जनाएको छ । यद्यपि मतदान गर्नका लागि भने १८ वर्ष पूरा भएको हुनुपर्ने प्राक्धान छ । नामावली संकलन कार्यमा हालसम्म नाम दर्ता नभएकाहरूका लागि मात्र नामावली संकलनको कार्यक्रम आयोजना गरिएको जनाइएको छ ।

कार्यालयका अनुसार जिल्लामा २०७८ कासिकसम्म २ लाख ८० हजार १ सय ८१ जना मतदाता रहेका छन् जसमा १ लाख ४२ हजार ७ सय ३ जना पुरुष, १ लाख ३७ हजार ४ सय ७२ जना महिला र ६ जना तेस्रो लिङ्गी रहेका छन् ।

पूर्वाधार विकासमा सरकारको हेलचेकर्याइँ

• सम्पादकीय • लैङ्गिक हिंसा अन्त्य र १६ दिने अभियान

वर्षेनी मान्छे लैङ्गिक हिंसाविरुद्धको १६ दिने अभियान चलाइरहेको छ । लैङ्गिक आघारमा हुने सबै खालका विभेद र असमानताविरुद्ध निरन्तर आवाज उठाइरहेका छन् । यस वर्ष कोभिड-१९ को संक्रमणका कारण अभियानका गतिविधि केही सांघुरिएको महसूस गरिए पनि लैङ्गिक हिंसाविरुद्ध आवाज उठाइरहेको छ । लैङ्गिक विभेदविरुद्ध विश्व समुदायलाई जागरूक बनाउन औपचारिकरूपमा १६ दिने अभियान चलेको ३० वर्ष पुगिसक्यो यसको औचित्यमाथि विभिन्न कोणबाट बहस पनि हुन थालेको छ । उपलब्धि के कति भयो भन्ने कुराको आँखाबाट अभियानमाथि हुने बहसलाई अब लैङ्गिक हिंसा अन्त्यका चुनौतीमाथि केन्द्रित गर्नु बढी श्रेयस्कर हुनेछ । देशमा मानवअधिकार बहालीका लागि धेरै संघर्ष भएका छन् ।

राजनीतिक अधिकार प्राप्तिका लागि इतिहासमा भएका ती हरेक संघर्षका मोर्चामा महिलाहरू सहभागी भएका छन् । कति संघर्षको अग्रमोर्चामा खटिए भने कति आन्दोलनलाई संरक्षण गर्ने बलियो खम्बाको रूपमा भूमिका निर्वाह गर्ने अघि सरें । चाहे त्यो अंग्रेजविरुद्धको नालापानी, काण्डाको युद्ध मैदान होस् चाहे निरंकुश पञ्चायती शासनविरुद्ध भएको आन्दोलन, दशवर्षे जनयुद्ध होस् वा २०६२/०६३ को जनआन्दोलन ती हरेक आन्दोलन सफलताका पछाडि नेपाली महिलाको दूतो योगदान छ । राजनीतिक र भौतिक/राजनीतिक दुवै मोर्चामा समुदायदेखि केन्द्रीयस्तरसम्म महिलाको मानवअधिकारका लागि अहोरात्र खट्ने महिलाको संख्या सानो छैन । तर हरेक आन्दोलनको सफलताका पछाडि महिलाहरू उपेक्षित भएका छन् । आन्दोलनका सहयात्रीहरू नयाँ सत्ताको आरोहण गरिरहँदा नेपाली महिलाहरूलाई आज पनि आफुविरुद्धका उपायको कमी गर्ने भ्याइ नभ्याइ छ । एउटै तह र क्षेत्रबाट उस्तै भूमिका निर्वाह गर्ने व्यक्तिमध्ये महिला अघिल्लै पनि पछाडि पारिएका छन् । हिजोको अवस्थामा केही सरकारमात्मक परिवर्तन त भएका छन् तर वर्तमानमा उभिएर हेर्ने हो भने मानव समाजमा समान हिसाबको नागरिक भएर बाँच्न महिलाका लागि अभै पनि निकै कठिन छ । वास्तवमा भन्ने हो भने परिवार, समाज र राज्यका संरचनामा जरा गाडेर बसेको लैङ्गिक विभेद लैङ्गिक हिंसाको प्रमुख कारण हो । विभेद हुनु नै हिंसित हुनु पनि हो । लैङ्गिक हिंसा लैङ्गिक आघारमा महिला, पुरुष वा यौन अल्पसंख्यकमाथि हुने हिंसालाई जनाउँछ । आज पनि विश्व पितृसत्तात्मक संरचनामा आधारित छ । पितृसत्तात्मक संघ महिलाका लागि मात्रै होइन, पुरुषका लागि पनि उत्तिकै घातक छ । पुरुषप्रतिको सामाजिक अन्धकारले उनीहरूलाई पनि मान्छेमात्र हुन दिएको छैन । सामाजिकरूपमा उसलाई बोकाइदिएको भूमिकाले उसलाई कमजोर मात्रै बनाएको छैन, त्यही कमजोरी छोटो उसलाई हिंस्रक पनि बनाइदिएको छ । पुरालाई शक्तिशाली बनाउन उनीहरूलाई केन्द्रमा राखेर बनाइएका नीति नियम, चाल चलन, जीवन व्यवहार र कार्यशैली तर्फैरिदा या भनी परिवर्तन गर्न नसक्यो हिंसा अन्त्यका लागि थालिएका अभियानले अपेक्षित परिणाम हासिल गर्न नसकेको सत्य हो ।

समाजमा विद्यमान लैङ्गिक विभेदबाट पीडित पुरुष पनि छन् तर त्यसको कैयौँ गुणा बढी पीडित महिलाहरू छन् । लैङ्गिक हिंसाविरुद्ध खुलेर बोल्नेहरूमा महिलाको तुलनामा पुरुष निकै कम छन् । त्यसो हुँदा समाजमा लैङ्गिक हिंसाविरुद्ध बोल्ने महिलाहरूलाई पुरुष विरोधीको रूपमा चित्रित गरिँदै आइएको छ । लैङ्गिक हिंसाविरुद्ध राज्यले नीतिगत तहमा, कानून कार्यान्वयनका तहमा प्रभावकारी काम गर्ने र नागरिकले व्यक्तिगत तथा सामाजिक तहमा यस्तो हिंसाविरुद्ध महिला पुरुष बराबर भएर लागिपर्ने हो भने समाजमा कलंकका रूपमा रहिआएको लैङ्गिक हिंसा अन्त्य गर्न अवश्य मद्दत पुग्नेछ ।

थाहा नगरपालिकाको शिखरकोट काण्डटरबाट दिवा बस सेवा

दिवा ६:१५	बजे काठमाण्डौ (हाहस)
दिवा ६:१५	बजे हेटौडा (फोर्स)
दिवा ७:१५	बजे काठमाण्डौ (बस)
दिवा ८:००	बजे हेटौडा (बस)
दिवा ८:१५	बजे सिमरगन्ज हुँदै काठमाण्डौ (फोर्स)
दिवा ८:००	बजे काठमाण्डौ (मिनीबस)
दिवा ८:००	बजे हेटौडा जम्मा हाहस
दिवा ८:४५	बजे काठमाण्डौ फोर्स
दिवा १०:१५	बजे मावु, पालु हुँदै हेटौडा (मिनीबस)
दिवा १०:१५	बजे काठमाण्डौ(फोर्स)
दिवा १०:३०	बजे हेटौडा (फोर्स)
दिवा ११:१५	बजे काठमाण्डौ (मिनीबस)
दिवा १२:३०	बजे हेटौडा (बस)
मध्यरात १२:३०	बजे काठमाण्डौ (बस)
मध्यरात १:३०	बजे हेटौडा (मिनीबस)
दिउँसो १:३०	बजे पालुङ गोर्जे पकने (मिनीबस)
दिउँसो १:३०	बजे काठमाण्डौ (फोर्स)
दिउँसो २:३०	बजे काठमाण्डौ (फोर्स)
दिउँसो ३:००	बजे पालुङबाट मावु (बस)
दिउँसो ३:३०	बजे पालुङबाट काठमाण्डौ (बस)

थप जानकारीको लागि नारायणी यातायात दिवा बस सेवा तथा टिकट काण्डटर दामन शिखरकोट इन्चार्ज अरुण लामा ८५५५००२३२२ र नरेन्द्र अधिकारी ८५५५००५६१

महत्त्वपूर्ण टेलिफोन नम्बरहरू

पालुङ एम्बुलेन्स (वालक)	८५८२००७०१२
आशा एम्बुलेन्स (वालक)	८५८२००२३०५५
जनकल्याण उच्च मा.वि.	०५७-६२०३६८
थाहा नगरपालिका कार्यालय	०५७-८०००५६
मत्स्यनारायण मा.वि.	०५७-६२०५१२
इन्द्रका पालुङ (प्रमुख)	८५८५०६६४४६
परिचर्या चौकी फाखेल	०५७-६५०५१८
जिल्ला प्रशासन सञ्चालनपुर्	०५७-४२०३८८
विद्युत प्राधिकरण पालुङ	०५७-८०००२६

नेपालभित्र बनाइने भौतिक संरचनाहरू विशेष गरी सडक, विद्युत्, खानेपानी, भवन, हाइड्रो आदि अधिकांश पूर्वाधार नेपालकै निर्माण व्यवसायीबाट सम्पन्न हुनुपर्छ भन्नेमा कसैको दुईमत नहोला । सबैजसो राजमार्ग नेपाली निर्माण व्यवसायी कम्पनीहरूले नै निर्माण गरेका छन् । एकाध व्यक्ति वा कम्पनीको खराबी, कमजोरी र बदनियतको कुरा गर्नु हो भने त्यो हरेक व्यवसाय र पेसामा तथा हरेक देशमा रहेको पाइन्छ ।

विगतमा नेपाल राष्ट्रले आफ्नो विकास नीति कस्तो लिने भन्ने कुरा संविधानले निर्दिष्ट गरेको थिएन । तर, राज्यले स्वदेशी निर्माण कम्पनी/व्यवसायीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्दै लयो र आजका दिनमा नेपालका निर्माण व्यवसायीहरू विश्वस्तरको निर्माण व्यवसायको प्रतिस्पर्धी क्षमता विकास गर्दै ठूला आयोजना समेत समयमै निर्माण सम्पन्न गर्नसक्ने अवस्थामा पुगेका छन् । समाजवादउन्मुख सरकार र संविधानले नै विकास निर्माणको क्षेत्रमा राष्ट्रको दिशाबोध गरिरहेको आजको सन्दर्भमा व्यवहारमा भने ठीक उल्टो हुँदै गएको छ । नेपालका निर्माण व्यवसायीहरूले नेपालमै हुने सामान्य प्रकृतिका निर्माण कार्यहरूमा समेत प्रतिस्पर्धामा नै भाग लिनुबाट वञ्चित हुनुपर्ने अवस्था पनि आएको छ । नेपालको विकास सम्भन्धका रूपमा रहेको एसियाली विकास बैकसँग नेपालले सहकार्य गरेर सयौँ भौतिक निर्माणका कार्य सम्पन्न गरिसकेको छ । बैकले सधैं नेपालको क्षमता अभिवृद्धि गर्न र नेपाललाई सुगम हुने किसिमले विकास निर्माणका कार्यहरूमा सहयोग पुऱ्याउँदै आएको छ । तर, वर्तमान अवस्थामा एकाएक त्यस बैकको ऋण/सहयोगबाट सम्पन्न हुने निर्माण कार्यहरूमा नेपालका निर्माण व्यवसायीहरूले प्रतिस्पर्धा गर्न नपाउने अवस्था सिर्जना भएसँगै पुनः नेपाली व्यवसायीमाथि हिंसाताबोध उत्पन्न गराएको छ ।

नेपाल सरकार (भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय) अन्तर्गत रहेको सडक विभाग आयोजना निर्देशनालय एडीबीको ऋण नं. ५२०९७/००१ अन्तर्गत कञ्चनपुर (कमला सडक खण्डअन्तर्गतको) ८७ किमी सडकलाई दुई लेनको सडकबाट चार लेनको सडक बनाउन खोलिएको ठेक्कालाई पनि लिन सकिन्छ । एडीबीसँग नेपाल सरकारले नेपाल सरकारले निर्माण गर्न लागेको सो सडकको ठेक्का प्रक्रियामा विद्यमान सार्वजनिक खरीद ऐन/नियमको प्राधान्यभन्दा बाहिर गएर मात्र गर्नुपर्छ भन्ने होइन । एडीबीको ठेक्कासँग सम्बन्धित कागजात (बिडिङ डकुमेन्ट) बैककै खरिद मापदण्डसमेतका आधारमा नेपाल सरकारले तयार गरेको हो ।

एडीबीले एकातिर नेपाललागायत ६७ सदस्य राष्ट्रका निर्माण कम्पनी टेन्डर प्रक्रियामा सहभागी हुनसक्ने कुरा आफ्नो अर्कोतर्फ योग्यता छेक्नमा कुनै पनि नेपाली निर्माण व्यवसायीले हालसम्म प्राप्त नै नपारेको आर्थिक र प्राविधिक क्षमताको कुरा राखिएको थियो । यसबाट नेपाली निर्माण व्यवसायीलाई बन्दै लगेर आउने नियतका साथ सरकारले टेन्डर माग गरेसँगै नेपाली निर्माण व्यवसायीमाथि बन्दै लगेर आउने कार्यमा तत्कालको

सरकारले गरेको स्पष्ट भएको छ । उक्त निर्माण कार्य गर्न विदेशी नै चाहिने अवस्था भने थिएन । नेपाल सरकार र एडीबीबीच गैरनेपालीमात्र सहभागी हुन पाउने किसिमको सम्झौता भएको भन्ने अर्थ पनि लाग्दैन । सरकारले संविधान प्रचलित ऐन कानूनविपरीत तथा राष्ट्रिय हित र राष्ट्रिय स्वाभिमान प्रतिकूल हुने गरी कुनै ऋण सम्झौता गर्न मिल्दैन । संविधान र कानूनअन्तर्गत सरकारले प्राप्त गरेको सम्झौताको अधिकारलाई कार्यान्वयन तहमा लागू गर्दा संविधानद्वारा राज्यका नागरिक वा निकायलाई प्रदान गरिएको अधिकार कुण्ठित गर्न पाइँदैन ।

संविधानको प्रस्तावना, नागरिकका मौलिक हक, राज्यको निर्देशक सिद्धान्त, नीति र दायित्वविपरीत सरकारले कुनै परियोजना वा सोको कार्यविधि बनाउनु हुँदैन । त्यस्ता नीतिहरू बनाउँदा समेत संसदीय प्रणालीलाई चलाएर पारदर्शी ढंगले बनाइनुपर्नेमा त्यसो समेत गरेको पाइएको छैन । नेपालमा निर्माण व्यवसायीहरूको सेवाको सम्बन्धमा ठूलो खपतकर्ता सडक विभाग नै हो । बदनियतपूर्ण ठेक्काबाट सतर्क निर्धारण गरी सबै नेपाली निर्माण व्यवसायीलाई प्रतिस्पर्धाबाट बाहिर निकाल्ने कार्य व्यवसायीहरूलाई हतोत्साही पार्ने र हेपाहा प्रवृत्ति हो भन्ने कुरा उपर्युक्त व्यवहारबाट स्पष्ट हुन्छ । नेपालको संविधानको धारा ५१ (च) ले विकाससम्बन्धी नीतिको प्राविधिक क्षमताको विकास, प्राविधिक हस्तान्तरण, स्थानीय स्रोतसाधन परिचालनमा स्वदेशी कम्पनीको सहभागिता, राष्ट्रिय पुँजी निर्माण तथा सोको परिचालनलागायत विभिन्न राष्ट्रिय हितका तथ्यलाई समेत दृष्टिगत गरी नेपाली निर्माण व्यवसायीहरूको सहभागिता हुने किसिमबाट बोलपत्रलाई समावेशी बनाउनु पर्छ । तर, स्वदेशी कम्पनीहरू छनोट गर्नुपर्छ । अर्थ, स्वदेशी कम्पनीहरूको वर्तमान ठेक्कालाई पनि लिन सकिन्छ । एडीबीसँग नेपाल सरकारले नेपाल सरकारले निर्माण गर्न लागेको सो सडकको ठेक्का प्रक्रियामा विद्यमान सार्वजनिक खरीद ऐन/नियमको प्राधान्यभन्दा बाहिर गएर मात्र गर्नुपर्छ भन्ने होइन । एडीबीको ठेक्कासँग सम्बन्धित कागजात (बिडिङ डकुमेन्ट) बैककै खरिद मापदण्डसमेतका आधारमा नेपाल सरकारले तयार गरेको हो ।

विदेशी कम्पनी मात्र योग्य हुने योग्यताको मापदण्ड राखी टेन्डर आह्वान गर्दा जननिर्मित संविधानले परिकल्पना गरेको विकास नीतिको परिपालना हुन सक्दैन । नेपाली निर्माण व्यवसायीको प्राविधिक क्षमताको विकास, प्राविधिक हस्तान्तरण, स्थानीय स्रोतसाधन परिचालनमा स्वदेशी कम्पनीको सहभागिता, राष्ट्रिय पुँजी निर्माण तथा सोको परिचालनलागायत विभिन्न राष्ट्रिय हितका तथ्यलाई समेत दृष्टिगत गरी नेपाली निर्माण व्यवसायीहरूको सहभागिता हुने किसिमबाट बोलपत्रलाई समावेशी बनाउनु पर्छ । तर, स्वदेशी कम्पनीहरू छनोट गर्नुपर्छ । अर्थ, स्वदेशी कम्पनीहरूको वर्तमान ठेक्कालाई पनि लिन सकिन्छ । एडीबीसँग नेपाल सरकारले नेपाल सरकारले निर्माण गर्न लागेको सो सडकको ठेक्का प्रक्रियामा विद्यमान सार्वजनिक खरीद ऐन/नियमको प्राधान्यभन्दा बाहिर गएर मात्र गर्नुपर्छ भन्ने होइन । एडीबीको ठेक्कासँग सम्बन्धित कागजात (बिडिङ डकुमेन्ट) बैककै खरिद मापदण्डसमेतका आधारमा नेपाल सरकारले तयार गरेको हो ।

एडीबीले एकातिर नेपाललागायत ६७ सदस्य राष्ट्रका निर्माण कम्पनी टेन्डर प्रक्रियामा सहभागी हुनसक्ने कुरा आफ्नो अर्कोतर्फ योग्यता छेक्नमा कुनै पनि नेपाली निर्माण व्यवसायीले हालसम्म प्राप्त नै नपारेको आर्थिक र प्राविधिक क्षमताको कुरा राखिएको थियो । यसबाट नेपाली निर्माण व्यवसायीलाई बन्दै लगेर आउने नियतका साथ सरकारले टेन्डर माग गरेसँगै नेपाली निर्माण व्यवसायीमाथि बन्दै लगेर आउने कार्यमा तत्कालको

मंगल बहादुर शाही

पश्चात् पनि आफ्नै समाजमा बसी कार्य गर्नुपर्ने भएकाले स्वभावतः उनीहरू नेपाली समाज सरकार र विकासप्रति अपेक्षाकृत बढी जिम्मेवार हुन्छन् भनी ठान्नु सायदे विवादित रहला । आयोजना निर्माणको क्रममा पनि स्थानीय स्रोत साधन परिचालन गर्न विदेशी कम्पनीहरूलाई कठिनाई हुनुको साथै नीति नियमको अनभिज्ञताका कारण पनि आयोजना निर्माणकार्यमा ढिलाइ हुने प्रायः निश्चित छ ।

विदेशी कम्पनीहरूद्वारा निर्माणकार्य सम्पन्न गर्न नसकी विभिन्न कारणहरू देखाई कतिपयै माग गर्ने प्रचलन हाबी भइरहेको छ । मेलम्ची खानेपानी आयोजना, त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल, हुलाकी राजमार्ग योजना आदि यसका प्रत्यक्ष उदाहरणका रूपमा लिन सकिन्छ । यस पृष्ठभूमिलाई आधार मान्ने हो भने ठूला आयोजनाहरूमा मौलाएको विक्तिलाई रोक्न स्वदेशी कम्पनीको उपस्थिति आजको अपरिहार्यता रहेको छ ।

राष्ट्रले लिएको ऋण चुक्ता गर्नुपर्ने हुन्छ । अहिले ऋण पाए जेजस्तो सतर्ता पनि लिइहाल्ने र यो ऋणको रकम पुनः विदेशीलाई नै लिएर जाने तथा नेपालले सोचेजस्तो प्रतिफल पाउने हो भने यसले राष्ट्रकै भविष्य अन्धकारमय बनाउँदै गएको छ । उक्त ठेक्काको मात्र कुरा गर्नु हो भने पनि एडीबीको सार्वजनिक खरिद (प्रोच्युरमेन्ट) गाइडलाइनमा समेत जटिल निर्माण कामबाहेकमा जेभी पार्टनरका लागि उस्तै कार्यप्रकृतिको ४० प्रतिशत अनुभव अनिवार्य छैन । तर, नेपालमा केका निरिक्केदा जबर्जस्ती कामलाई जटिल प्रकृतिभित्र समावेश गरी नेपाली निर्माण व्यवसायी घुस्न नसक्ने बनाइएको छ ।

यसरी कार्य अनुभवको प्राक्धान राखिनुले शंका गर्ने ठाउँ बनेको छ । हामीले पुनः, तेल, दालसम्म आयात नै गर्न परिरहेको अवस्थामा छ । देशको अधिकांश (दक्ष, अदक्ष) जनशक्ति बाहिर जाने क्रम घट्नुको साटो बढिहेकोलाई स्वाभिमान नेपालीले दुर्भाग्यपूर्ण ठान्नुपर्ने हुन्छ । प्राविधिक ज्ञानयुक्त नेपाली निर्माण कम्पनीहरूको देशभित्र पर्याप्त उपस्थिति रहँदाहुँदै पनि हामी सामान्य सडक बनाउने व्यवसायी समेत विदेशबाट आयात गर्दै छौँ । यो कुरा लज्जास्पद छ । निर्माण व्यवसायी विकास निर्माणको क्षेत्रमा राष्ट्रको मुटुकै रूपमा मानिँदै आएको छ । त्यसैले यस किसिमको प्रोत्साहन तथा नेपाली उनीहरूलाई विनाकारण हतोत्साही बनाउने र हेर्ने कार्य गरेमा यसले समग्र राष्ट्रलाई अधोगति तिर धकेल्नेछ ।

नेपाली निर्माण व्यवसायीले जेभी

प्रकृति अनुकूल भएर जिउनु नै स्वस्थ जीवनको सूत्र हो। बिहान उठेदेखि सुत्नेबेलासम्मको दिनचर्यालाई व्यवस्थित गर्ने कला नै प्राकृतिक चिकित्सा हो। सन्तुलित भोजन गर्ने, नियमित नुहाइबुवाइ गर्ने, चिन्ता र तनावको व्यवस्थापन जस्ता विविध पक्ष प्राकृतिक चिकित्साको उपचार पद्धतिभित्र पर्छन्।

खानाको रूपमा कार्बोहाइड्रेटयुक्त एवं जंकफुडको प्रयोग कम गर्नु, थिल्लो र तारेका खानालाई निषेध गर्नु, हृतामा एकपटक उपवास बस्नु जस्ता नियम आफैमा प्राकृतिक चिकित्साको महत्वपूर्ण पक्ष हो। यसले शरीरको 'सर्भिसिड' गर्ने काम गर्छ।

रोगमुक्त रहनु नै उपचार गर्नुभन्दा उत्तम हो। कुनै औषधिको प्रयोग नगरी, शल्यक्रिया नगरी, सुई नखोपी गरिने उपचार विधि नै प्राकृतिक चिकित्सा हो। जुन, अरू उपचार विधिभन्दा प्रभावकारी विधि पनि हो।

रोग लागिसकेपछि मात्र होइन, रोगमुक्त जीवन बाँच्नका लागि समेत प्राकृतिक चिकित्सा उपयोगी हुन्छ। प्राकृतिक रूपमै बलियो, निरोगी, तन्दुरुस्त हुनु पहिलो शर्त हो। जसको लागि प्राकृतिक चिकित्सा आफैमा एउटा अनौठो प्रणाली हो, जसले शारीरिक, मानसिक, नैतिक र आध्यात्मिक रूपमै मानिसलाई सही मार्गमा हिँडाउन सहयोग गर्छ।

प्राकृतिक चिकित्सा के हो ?

मानव शरीरमा जे-जति रोग छन्, ती सबैको कारण र उपचार विधि एकैखालका हुन्छन्। शरीरमा जब विकार पदार्थ सञ्चय हुन थाल्छ, त्यही स्थितिलाई हामी रोग लागेको भन्छौं। अतः ती विकारलाई हानिरहित ढंगले निर्मूल पार्नु नै उपचार पद्धति हो। उपचारको विद्यमान विधि अनेक छन्। त्यसमध्ये सबैभन्दा प्राचीन उपचार पद्धति हो, प्राकृतिक चिकित्सा।

प्राकृतिक चिकित्साको परिभाषा अनुसार मान्छेमा तीन कारणले रोग लाग्ने गर्छ। पहिलो पहिलो कारण मेटाबोलिक टक्सिस डिपोजिसन अर्थात् विजातीय तत्वको असन्तुलन हो भने दोस्रो कारण अनुसार मान्छेमा तीन कारणले रोग लाग्ने गर्छ। पहिलो पहिलो कारण मेटाबोलिक टक्सिस डिपोजिसन अर्थात् विजातीय तत्वको असन्तुलन हो भने दोस्रो कारण अनुसार मान्छेमा तीन कारणले रोग लाग्ने गर्छ।

प्राकृतिक चिकित्साको कुनै एक विशेष रोगको मात्र उपचार खोज्दैन, सम्पूर्ण शरीरलाई तन्दुरुस्त राखेर जीवन दिन्छ। यसले रोग प्रतिरोधात्मक क्षमता विकास गर्न पनि सहयोग गर्छ। शरीरमा कुनै पनि रोगको सम्भावनालाई न्यूनीकरण गर्न पनि यसले सहयोग गर्छ।

प्राकृतिक चिकित्सा : भोजन नै चिकित्सा हो

प्राकृतिक उपचार पद्धतिको आफ्नो छुट्टै विशेषता छ। यो उपचार पद्धतिमा दबिएर बसेका रोगलाई सतहमा ल्याइन्छ र स्थायी रूपले निदानको उपाय खोज्ने गरिन्छ। यसले दीर्घरोगबाट पनि मुक्ति दिलाउँछ। यसको खास विशेषता के भने कुनै शारीरिक समस्या वा रोग मात्र होइन, मानसिक र सामाजिक उपचार पनि गर्छ।

प्राकृतिक चिकित्साको एउटा सूत्र छ, केवल भोजन नै चिकित्सा हो। हामीले खाने भोजनले नै शरीरलाई निरोगी वा रोगमुक्त बनाउँछ। हामीले खाने भोजनले नै शरीरको प्रतिरोधात्मक क्षमता बढाउने हो। शरीरलाई बलियो, तन्दुरुस्त बनाउने हो। दीर्घायु बनाउने हो। जसकै आज त्यही खानपानको कारण मान्छे रोगी हुँदैछन्। जीर्ण शरीरलाई तन्दुरुस्त बनाउनका लागि प्राकृतिक चिकित्सा आफैमा एउटा दिन्छ। यसले रोग प्रतिरोधात्मक क्षमता विकास गर्न पनि सहयोग गर्छ। शरीरमा कुनै पनि रोगको सम्भावनालाई न्यूनीकरण गर्न पनि यसले सहयोग गर्छ।

शरीर पञ्चतत्वले निर्माण भएको

हुन्छ। प्रकृति पनि पञ्चतत्वले निर्माण भएको छ। प्रकृति र शरीर आपसमा एकाकार छन्। त्यसैले शरीरलाई रोगमुक्त राख्ने बुटी पनि प्रकृतिमै छ। पञ्चतत्व भनेको अग्नि, आकाश, जल, वायु र पृथ्वी।

कसरी गरिन्छ प्राकृतिक उपचार ? जल चिकित्सा

जल चिकित्सा पानीको उपयोगबाट गरिने उपचार विधि हो। पानीको आफ्नै गुणिका खेल्छ। पानीबाट गरिने उपचार पद्धतिमा, हिप बाथ, सीना बाथ, स्टिम बाथ, स्पिनल बाथ लगायत पर्छन्।

उपवास

उपवास भनेको कुनै पनि खानेकुरा सेवन नगरी बस्नुको अवस्था हो। यसले पाचन यन्त्रलाई विश्राम दिन्छ। उपवास भनेको शरीरलाई भित्रैदेखि

शुद्धीकरण गर्ने विधि पनि हो।

आहार

खाना नै ओखती हो। भनिन्छ नि, तपाईं जस्तो खानुहुन्छ, त्यस्तै हुनुहुन्छ। खानालाई हामीले तीन भागमा विभाजन गरेका छौं। सात्विक, तामासिक र राजसी। स्वास्थ्य जीवनको लागि सात्विक खाना उपयोगी हुन्छ। तामासिक वा राजसी खानाले जिब्रोलाई लोभ्याउँछ। तर, शरीरमा विकार पनि पैदा गर्छ।

माटो चिकित्सा

माटोमा खेल्ना, माटोको सम्पर्कमा रहँदा हाम्रो शरीरको रोगसँग लड्ने क्षमतामा वृद्धि हुन्छ। संसारमा माटोद्वारा गरिने उपचारका पनि विभिन्न विधि छन्।

मालिस

हामीकहाँ मालिस गर्ने परम्परा नै छ। जब बच्चा जन्मन्छ, तौरीको तेलले मालिस गरिन्छ। मालिस एक प्राकृतिक विधि हो, जसले शरीरलाई बलियो बनाउँछ। रक्तप्रवाहमा सहयोग गर्छ। मालिसका अरू थुप्रै विधि एवं तौरतारिका छन्।

पूर्वाधार विकासमा ....

पार्टरन गर्नसक्ने प्याकेज निरिस्कएमा एउटा ठेक्कामा कहौं कतै समस्या आए पनि अन्यमा समयमै गुणस्तरीय कार्य हुने निश्चित छ। तर, एउटैलाई विश्वास गरेर कार्य दिँदा उसले धोका दिँदा सम्पूर्ण निर्माण कार्य नै असफल हुँदै गएको छ। निर्माणकार्यमा नेपालीको बदला नै सडक, खानेपानीजस्ता पूर्वाधार निर्माण क्षेत्रमा छ। लगानीको आधारमा कारोबार माफन हुने भए पनि अनुभव त सबै सम्बन्धको समान हुने हो। यो नै नेपालका लागि सकारात्मक छ।

नेपालमै नेपालीले कामको प्रतिस्पर्धामा नै भाग लिनु नपाउने अवस्था आएको छ। नेपाली निर्माण व्यवसायीको क्षमता सबै पीटी ठेकेदार वा मेटको रूपमा परिभाषित हुनेगरी ठेक्का आह्वान गरिनुले विकासको नाममा राष्ट्रघात हुन पुगेको छ। यसबाट राष्ट्र आर्थिक रूपले टाट पल्टिन सक्छ। यस्ता कुराले निर्माण व्यवसायी मात्र होइन, राष्ट्र नै असम हुन्छ भनेतर्फ सबैको ध्यान जानु जरूरी छ। २०६५/२०६६ बाट निर्माण सुरु भएको हुलाकी राजमार्गको हालसम्मको भौतिक प्रगति सोचेअनुसार हुन सकेको छैन।

जब कि यो आयोजनामा संधीय सर कारकै सबैजसो अधिकारीदेखि सहकारवाला निकायको अत्यधिक चासो, अनुमति, निगरानी र प्राथमिकतासाथ बजेट विनियोजन हुनेगरेको छ। तर पनि आयोजनाको प्रगति लक्ष्यअनुसार छैन। राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त आयोजना रहे पनि अन्य ठूला सडक आयोजनाको उदाहरण यस्तै छ। निर्माणले विधि लिनुको सट्टा भ्रमेलाभा परेको छ हुलाकी राजमार्ग आयोजना सुमा भारत र नेपाल सरकारबाट संयुक्त रूपमा सञ्चालित थियो। भारतबाट निर्माण व्यवसायी र परामर्शदाता आएर काम भयो। तर भारतीय निर्माण व्यवसायीले बीचमै काम छाडेपछि यसको स्वरूप परिवर्तन गरियो।

नेपालमा सञ्चालित अधिकांश आयोजना समयमा सम्पन्न नहुने र पटक-पटक म्याद थप गर्नुपर्ने समस्या

देखिएको बेला नेपाल निर्माण व्यवसायी महासंघले निर्माण व्यवसायी सफल भए मात्रै सरकारको सपना साकार हुने निष्कर्ष निकालेको छ। निर्माण व्यवसायीले खाडी मुलुकमा नभएर स्वदेशमा नै रोजगारी निर्माण गर्न लागि परेकाले सरकारले पनि निर्माण व्यवसायीलाई सहयोग गर्नुपर्नेमा माग गर्दै आएको छ। दुई अर्ब रुपैयाँभन्दा बढीका आयोजनामा मात्र विदेशीलाई प्रतिस्पर्धीका रूपमा सहभागी गराउन सकिने समेत उद्देश्य महासंघले गरेको छ। निर्माण व्यवसायीहरूको एजेन्डामा सरकारले साथ दिएमा अबै रूपमै विदेशिने रकम रोकिनेछ।

नेपाली निर्माण व्यवसायी सक्षम र हेका छन्। विदेशी प्रविधि सिक्ने वातावरण बनाउन पनि सरकारले विशेष सहयोग गर्नु आवश्यक रहेको छ। सरकारले दातृ निकायको सहयोगमा निर्माण हुने आयोजनामा नेपाली निर्माण व्यवसायी सहभागी हुन नपाउने गरी टेन्डर प्रक्रिया आह्वान गर्दै जाने हो भने देश आर्थिक रूपमा शून्यतर्फ जाने पक्कापक्की भएको छ। स्वदेशी निर्माण व्यवसायीलाई अन्तर्राष्ट्रिय निर्माण कार्य गर्नको निमित्त क्षमतावानु बनाई निर्माण व्यवसायको क्षेत्रमा आत्मनिर्भरता बढाउनुपर्नेमा त्यसको ठीक विपरीत राष्ट्रले ऋण व्यहोर्नुपर्ने र राष्ट्रबाट पुँजी विदेशिने किसिमले भइरहेको काम कारबाहीप्रति महासंघले विशेष जनाउँदै आएको छ। नेपाली निर्माण व्यवसायीलाई नेपालमै हुने ठेक्कापट्टामा वञ्चित गरेर विदेशीलाई मात्रै ठेक्का सुविम्पु सुनियोजित रूपमा प्रवर्धन बढाइएको भन्दै महासंघले आफ्नै देशमा निस्कैका ठेक्कामा ज्वाइन्ट भेन्चर्सका रूपमा समेत काम गर्न नसक्ने प्रावधान कसको हस्तारामा केका लागि राखिएको हो त्यसलाई सरकारले प्रस्ट पार्नु आवश्यक रहेको छ।

देशमा निर्माण हुन लागेका ठूला पूर्वाधार विकासका परियोजनामा नेपाली निर्माण व्यवसायी पनि विदेशी कम्पनीसँग साझेदार गरी सहभागी हुन पाएको खण्डमा नेपाली निर्माण व्यवसायीको प्रवर्धन तथा

विकास हुनेछ भविष्यमा स्वदेशमा निर्माण गरिने निर्माण कार्यहरू गर्न नेपाली आफैँ सक्षम हुने, परिनिर्भरताको अन्त्य हुनुको साथै राज्यको स्रोत तथा साधनको उचित सदुपयोग हुनेमा कुनै दुईमत छैन। पछिल्ला घटनाक्रमले नेपाली निर्माण व्यवसायीले भविष्यमा काम नपाउने खतरा बढेसँगै स्वदेशी लगानी बुझे अवस्थामा पुगेको, राष्ट्रलाई पनि ऋणको भार थुप्रिएको साथ साथै पुँजी पलायन हुने अवस्थाको सिर्जना भएको छ।

स्वदेशी निर्माण व्यवसायी माफ काम गर्न अहिले अवसर आए पनि सरकारले त्यसको सुदुपयोग गर्न भने सकेको छैन। अव्यावहारिक ऐन नियमका कारण व्यवसायी ठूलो मारमा परेका छन्। समस्या समाधानका लागि सरकार अर्कै पनि जिम्मेवार बनेको देखिएको छैन। नीति निर्माणको तहमा हुने ठूलो आर्थिक चलखेलका कारण नेपाली व्यवसायीलाई सप्ताहदेखि पलायन गर्न षडयन्त्र हुन थालेको छ। नेपाली व्यवसायीले विदेशमा समेत उच्छ्द्वेष्ट कार्य गरिरहेको अवस्थामा आफ्नै देशको परियोजनामा भने सहभागी हुन नपाउनु दुर्भाग्य भएको छ।

विदेशी कम्पनी संलग्न धेरै परि योजनाहरू ल्याइरहेको अवस्था अहिले हाइसामु धेरै उदाहरण रहेका छन्। त्यस्ता विधिएका परियोजना अन्ततः नेपाली व्यवसायीले नै सफल बनाएका छन्। निर्माणकार्य समयमै सम्पन्न हुनुमा व्यवसायीको भन्दा पनि अर्को दोष बढी रहेको छ। परियोजना पूरा गरे पनि व्यवसायीको अर्बौँ रकम भुक्तानी हुन बाँकी रहेकाले पनि त्यसको असर निर्माण क्षेत्रमा पर्न गएको छ। यसरी सरकारले समयमै विद्यमान ऐन नियमलाई समयसापेक्ष परिमार्जन गरी नेपाली निर्माण व्यवसायीलाई पूर्ण अधिकार दिने हो भने विकास निर्माणको प्रगति शतप्रतिशत पुऱ्याउन नेपाली निर्माण व्यवसायीहरू सक्षम रहेका छन् भन्नु अत्युक्ति नहोला।

(लेखक शाही नेपाल निर्माण व्यवसायी महासंघका केन्द्रीय सदस्य हुन्।
-लेखक: **बल्लभ प्राजा**)

थाहा नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
इन्द्रायणी चौर, लकटावपुर

बालश्रम कानुनबमोजिम दण्डनीय छ।
निकट बालश्रम मुक्त नगरपालिका स्थापनामा सहभागी बन्नु।

बाल श्रम भनेको के हो ?
कुनै पनि बालबालिकालाई उनीजसको स्वास्थ्य, शारीरिक, मानसिक, बौद्धिक, नैतिक तथा सामाजिक विकासमा नकारात्मक प्रभाव पार्नुका साथै उनीजसको शिक्षा प्राप्त गर्ने अधिकार कुण्ठित हुने गरी काममा लगाइनु बालश्रम हो।

बालश्रमले बालबालिकामा पार्नेसबै ठोकातामक असरहरू

- शारीरिक विकासमा असर पर्न सक्दछ।
- गठनीय चोटपटक वा अघाडता हुन सक्दछ।
- पेसा कठिन्दै अनौठो/विकृत विकास हुन सक्दछ।
- विद्यालय जाउनका बन्धित हुन सक्दछन्।
- संस्था व्याक्तिको सहजताला पर्न सक्दछन्।
- दुर्चलित/विकृत शिकार हुन सक्दछन्।

बालश्रम सम्बन्धी कानुनी व्यवस्था
बालश्रम ऐन, २०५६ अनुसार दण्ड ३ को उपदण्ड १ बमोजिम कसैले पनि १४ वर्ष उमेर पूरा नभएका बालबालिकालाई श्रमिकको रूपमा काममा लगाउनु हुदैन।

दण्ड र सजाय

१) बालश्रम विधि र विधिमा उल्लंघन गर्ने २०६५, परिचय २ को दण्ड ३ को उपदण्ड (१) अनुसार कसैले दण्ड ३ को उपदण्ड (१) विरुद्ध काम गरेका बालबालिकालाई सजाय गर्नु पर्दछ।
२) बालश्रम विधि र विधिमा उल्लंघन गर्ने २०६५, परिचय २ को दण्ड ३ अनुसार कसैले पनि बालबालिकालाई दण्ड ३ को उपदण्ड (१) विरुद्ध काम गरेका बालबालिकालाई सजाय गर्नु पर्दछ।
३) बालश्रम विधि र विधिमा उल्लंघन गर्ने २०६५, परिचय २ को दण्ड ३ को उपदण्ड (२) को दण्ड ३ को उपदण्ड (२) अनुसार कसैले पनि बालबालिकालाई दण्ड ३ को उपदण्ड (२) विरुद्ध काम गरेका बालबालिकालाई सजाय गर्नु पर्दछ।
४) बालश्रम विधि र विधिमा उल्लंघन गर्ने २०६५, परिचय २ को दण्ड ३ को उपदण्ड (३) को दण्ड ३ को उपदण्ड (३) अनुसार कसैले पनि बालबालिकालाई दण्ड ३ को उपदण्ड (३) विरुद्ध काम गरेका बालबालिकालाई सजाय गर्नु पर्दछ।
५) बालश्रम विधि र विधिमा उल्लंघन गर्ने २०६५, परिचय २ को दण्ड ३ को उपदण्ड (४) को दण्ड ३ को उपदण्ड (४) अनुसार कसैले पनि बालबालिकालाई दण्ड ३ को उपदण्ड (४) विरुद्ध काम गरेका बालबालिकालाई सजाय गर्नु पर्दछ।

बालश्रम मरेमा सम्पर्क गर्नु।

थाहा नगरपालिकाको कार्यालय
दण्डमा पर्नुको लागि
दण्डमा पर्नुको लागि

सम्पर्क गर्नुका लागि
सम्पर्क गर्नुका लागि

थाहा नगरका जनप्रतिनिधिको सम्पर्क नम्बर

थाहा प्रमुख	लवशेर विष्ट	९६५१०६७९२२
थाहा उपप्रमुख	खड्ग बहादुर गोपाली	९६५१०६७७५१
१ नं. वडाध्यक्ष	हेरमान गोपाली	९६५१०६९३०१
२ नं. वडाध्यक्ष	गुप्तबहादुर कार्की	९६५१०६९३०२
३ नं. वडाध्यक्ष	राजेश के.सी.	९६५१०६९३०३
४ नं. वडाध्यक्ष	दिपक सिं लामा	९६५१०६९३०४
५ नं. वडाध्यक्ष	विष्णुबहादुर गुरुङ	९६५१०६९३०५
६ नं. वडाध्यक्ष	शशीधर सुवेदी	९६५१०६९३०६
७ नं. वडाध्यक्ष	सनमार्ज सिक्तान	९६५१०६९३०७
८ नं. वडाध्यक्ष	टिकाराम रुम्जा	९६५१०६९३०८
९ नं. वडाध्यक्ष	परशुराम श्रेष्ठ	९६५१०६९३०९
१० नं. वडाध्यक्ष	हिराबहादुर गमाल	९६५१०६९३१०
११ नं. वडाध्यक्ष	किरणमान बल	९६५१०६९३११
१२ नं. वडाध्यक्ष	मानबहादुर स्याङ्तान	९६५१०६९३१२

हेटौंडामा जिल्ला समन्वय समिति महासंघ बैठक

विकास संवाददाता

जिल्ला समन्वय समिति (जिसस) महासंघ बागमती प्रदेश कमिटीको पहिलो बैठक भएको छ । महासंघका अध्यक्ष एवम् जिसस मकवानपुरका प्रमुख रघुनाथ खुलालको अध्यक्षतामा जिसस महासंघको तेस्रो राष्ट्रिय परिषद बैठक पछिको पहिलो बैठक जिसस चितवनको सभाहलमा सम्पन्न भएको हो ।

बैठकले तेस्रो राष्ट्रिय परिषदबाट निर्वाचित जिसस महासंघ राष्ट्रिय कमिटीका पदाधिकारीलाई कार्यकाल सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्ने निर्णय गरेको छ । यस्तै बैठकले बागमती प्रदेश

शुसासन केन्द्रलाई जिसस पदाधिकारीका लागि क्षमता विकास र स्वमुल्याङ्कन सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गर्ने अनुरोध गर्ने निर्णय गरेको अध्यक्ष खुलालले बताए ।

बैठकमा विभिन्न जिल्लाका प्रमुखहरूले आ-आफ्नो जिल्लामा भएका कामहरूको बारेमा जानकारी गराउनुभएको थियो । बैठकमा जिसस महासंघका प्रवक्ता एवम् जिसस चितवनका प्रमुख कृष्णकुमार डल्लाकोटी, विभिन्न जिल्लाका जिसस प्रमुख/उपप्रमुख, सदस्यहरू, महासंघका केन्द्रीय सदस्यहरू र प्रदेश सदस्यहरूको सहभागिता थियो ।

जिल्लास्तरीय अन्तरपालिका फुटबल प्रतियोगिताको तालिका सार्वजनिक

विकास संवाददाता

मकवानपुरमा आगामी मङ्सिर १८ गतेदेखि आयोजना हुने जिल्ला स्तरीय प्रथम अन्तरपालिका पुरुष फुटबल प्रतियोगिताको खेल तालिका सार्वजनिक भएको छ । हेटौंडामा पत्रकार सम्मेलनको आयोजना गरेर मङ्सिर १८ गते देखि २५ गतेसम्म आयोजना हुने प्रतियोगिताको तालिका सार्वजनिक गरिएको हो ।

जिल्ला समन्वय समिति (जिसस) मकवानपुरको आयोजना र जिल्ला खेलकुद विकास समिति मकवानपुरको व्यवस्थापनमा गत वैशाखमा आयोजना गर्ने भनिएको प्रतियोगिता कोरोनाका कारण स्थगित भएको थियो । पत्रकार सम्मेलनमा जिल्ला स्तरीय प्रथम अन्तरपालिका पुरुष फुटबल प्रतियोगिताको सम्पूर्ण तयारी पुरा भएको तथा प्रतियोगितामा जिल्लाका १० वटै स्थानीय

तहबाट प्रतिनिधित्व हुने आयोजकले जनाएको छ ।

पत्रकार सम्मेलनमा जिसस मकवानपुरका प्रमुख रघुनाथ खुलालले युवाहरूमा खेल भावनाको विकास र एकताबद्ध बनाउन, खेलकुद प्रति आकर्षित गरी स्वस्थ युवा जनशक्ति उत्पादनमा सहयोग गर्ने, खेल प्रतिभाको खोजी गर्ने, जिल्ला स्तरीय फुटबल टिम तयार गर्ने, खेलकुद गतिविधिलाई स्थानीय तहसम्म विस्तार गर्ने उद्देश्यका साथ प्रतियोगिता आयोजना गर्न लागिएको जानकारी दिए ।

पत्रकार सम्मेलनमा खेलकुद विकास समिति मकवानपुरका कार्यालय प्रमुख र राजन दाहालले मकवानपुरका दश वटै स्थानीय तहको सहभागिता र हरेक प्रतियोगिताको उद्घाटन खेल हेटौंडा उपमहानगरपालिका र मनहरी गाउँपालिका बिच हुने जानकारी दिए ।

हेटौंडाका ४० प्रतिशत योजना सम्भौता

विकास संवाददाता

हेटौंडा उपमहानगरपालिकाले चालु आर्थिक वर्षमा गर्ने विकास निर्माण लगायतका कामका योजना मध्य ४० प्रतिशत योजनाको संभौता भएर कार्यान्वयन चरणमा आएको छ । उपमहानगरपालिकाको चालु आर्थिक वर्षका लागि नगरसभाले पास गरेका १२ सय योजना मध्यमा ४० प्रतिशत योजनाको संभौता भएर कार्यान्वयनमा आएको मेयर हरि बहादुर महतले बताए ।

विकास निर्माणका कामहरू तिव्रगतिमा गर्ने योजना अनुसार धेरै योजना संभौता गरेर काम समेत सम्पन्न भइसकेको छ । केहीले भुक्तानी समेत लगिसकेका छन् । केही योजना भने काम सकेर भुक्तानीको चरणमा गएको मेयर महतले बताउनुभयो ।

उपमहानगरपालिका क्षेत्रको कार्यालय भवन परिसर सुदृढीकरणको काम पनि चालु आर्थिक वर्षमा गरिएको छ ।

कार्यालयको पुराना जिर्ण भवन भत्काएर पार्किङका लागि व्यवस्था गरिएको उनले बताए ।

उपमहानगरपालिकाका सडक फराकिला, त्यसका फुटपाथमा फूलका विरुवाले सजिएसंगै उपमहानगरपालिका

कार्यालयलाई पनि सुन्दरता दिनका लागि काम भइरहेको मेयर महतले बताए । पुराना सामानको व्यवस्थापन, नयाँ कार्यालयको प्रशासकीय भवन निर्माणको डीपीआर तयारी काम गर्न लागिएको उनले बताए ।

न्यूनतम साभ्ना कार्यक्रम सार्वजनिक

विकास संवाददाता

बागमती प्रदेश सरकारको न्यूनतम साभ्ना कार्यक्रम सार्वजनिक भएको छ । विहिबार मुख्यमन्त्री कार्यालयमा आयोजित एक कार्यक्रममा प्रदेशका मुख्यमन्त्री राजेन्द्र प्रसाद पाण्डे लगायत सत्तारूढ गठबन्धनका दलका नेताहरूले न्यूनतम साभ्ना कार्यक्रम सार्वजनिक गरेका हुन् ।

कोभिड-१९ को महामारीबाट प्रदेशवासी नागरिकको जीवन रक्षा, संविधानको सर्वोच्चता, कानूनी राज्य र सुशासनको प्रत्याभूति दिलाउने गरी सरकार सञ्चालन गरिने, संघीयताको कार्यान्वयनका लागि प्रदेश सरकारका माध्यमबाट संशक्त पहल गरी संवैधानिक क्षेत्राधिकार बमोजिम प्रदेशका

अधिकारको प्रयोग र स्थानीय तहका अधिकार हस्तान्तरण गर्ने जस्ता कार्यक्रम प्राथमिकतामा राखेको जनाएको छ ।

प्रदेशमा गठबन्धन सरकार गठन भएको ३५ दिनपछि न्यूनतम कार्यक्रम सार्वजनिक गरिएको हो । सो अवसरमा मुख्यमन्त्री राजेन्द्र प्रसाद पाण्डेले बाम लोकतान्त्रिक गठबन्धनको कार्यदलले समसामयिक जनहितका कार्यक्रम तय गरी प्रदेश सरकारलाई बुझाएकोमा धन्यवाद व्यक्त गरे । उनले प्रदेश सरकारसंगको समन्वयमा कार्यदलले साभ्ना कार्यक्रम बनाएको भन्दै प्रदेश सरकारले त्यसको कार्यान्वयनको कामलाई तीब्रताका साथ अघि बढाउने बताए ।

चैत मसान्तसम्म खोप लगाउन योग्य

सबै नागरिकलाई खोप दिने लक्ष्य राखिएको छ । त्यस्तै प्रदेश अस्पतालहरूको सुदृढीकरण गरी कोभिड-१९ को उपचार र गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाको पहुँच विस्तार गर्ने, कोभिड-१९ को उपचारमा खटिएका नागरिकलाई प्रोत्साहन भत्ता निरन्तरता दिने पनि न्यूनतम साभ्ना कार्यक्रममा उल्लेख गरिएको छ ।

उपमहानगरपालिकाका सडक फराकिला, त्यसका फुटपाथमा फूलका विरुवाले सजिएसंगै उपमहानगरपालिका

अब हामै थाहानगरको ओखरबजारमै छपाईको युग

फलेक्स प्रिन्ट

काठमाण्डौं, हेटौंडा धाउने पर्दैन्...

आधुनिक नयाँ मेसीनद्वारा १ घण्टा भित्र बोर्ड,र्यानर तयार

हाम्रा अन्य सेवाहरू

- फ्लेक्स प्रिन्ट (र्यानर/साइजबोर्ड)
- होडिङ बोर्ड/स्टिकर प्रिन्ट/
- फ्लेक्स फोटो/गायाको चिन्हो तयारी
- प्रमाण-पत्र/कदर-पत्र/प्रशंसा पत्र तयारी
- कार्यक्रमको व्याच तयारी
- विभिन्न डिजाइनका फ्रेमिङ
- फोटो स्टुडियो/पि.मि.सी. कार्ड

AARAV creation
DIGITAL & ANALOG PRINTING PHOTOGRAPHY
Thaha-1, Okharbazar, 955568340/9802068340

9855068340/9802068340

थाहानगरमा कानूनी अभिमुखीकरण कार्यक्रम

पालिकाका कृषि प्राविधिकलाई हिउँदे फलफूल खेती सम्बन्धी तालिम

विकास संवाददाता

मकवानपुरको थाहा नगरपालिकाका कार्यपालिका सदस्यहरूका लागि कानूनी अभिमुखीकरण कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ । अनुसन्धान र अभियोजनलाई प्रभावकारी बनाउने नेपाल सरकारवादी हुने फौजदारी मुद्दा तथा स्थानीय पालिकाको न्यायीक समितिको अधिकार र पीडित मैत्री अनुसन्धान र अभियोजन गर्दै पीडितलाई न्यायप्रदान गर्न अग्रसर र पीडितको पहुँच बढाउने उद्देश्यले कार्यक्रम संचालन गरिएको हो ।

उच्च सरकारी वकिल कार्यालय हेटौँडा र मुख्य न्यायधिवक्ता कार्यालय बागमती प्रदेश हेटौँडाको आयोजनामा एकदिने अभिमुखिकरण तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रम गरिएको हो । थाहा नगरपालिकाका जनप्रतिनिधि, स्थानीय प्रहरी, संघसंस्थाका प्रतिनिधिहरू सहभागी

भएको अन्तरक्रिया कार्यक्रमलाई उच्च सरकारी वकिल कार्यालय हेटौँडाका सह न्यायधिवक्ता शन्देश श्रेष्ठ, मुख्य न्यायधिवक्ता कार्यालय बागमती प्रदेशका उपन्यायधिवक्ता डा सुर्य प्रसाद पौडेल तथा जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालयका जिल्ला न्यायधिवक्ता मुकुन्दहरी पौडेलले सहजीकरण गरेका थिए ।

कार्यक्रममा सहभागीहरूलाई न्याय सम्पादन कार्य र समुदाय मा सरकारी वकिलको भूमिका सम्बन्धि नितिगत तहको कार्य र स्थानिय तहले आफ्नै पहलमा गर्नसकिने न्यायिककार्य सम्बन्धी अधिकारको बारेमा सहजीकरण गरेका थिए । कार्यक्रममा सरकारी वकिल कार्यालय हेटौँडाका मनोज प्रसाद गुप्ता, हेमचन्द्र रेग्मी, शान्तमाया वाइबा समेतको सहभागी रहेको थियो । अन्तरक्रिया कार्यक्रम थाहा-४ नयाँगाउँ मा रहेको साहारा रिसोर्टमा भएको हो ।

पाथिभरा सहकारीको साधारणसभा

विकास संवाददाता

थाहा नगरपालिकाको वडा नम्बर २ मा कार्यालय रहेको पाथिभरा बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाको १५ औँ वार्षिक साधारण सभा सम्पन्न भएको छ ।

संस्थाका अध्यक्ष गोकर्ण बरुवालको अध्यक्षता तथा थाहा नगरपालिका वडा नम्बर २ का वडा अध्यक्ष गुप्तबहादुर कार्कीको प्रमुख आतिथ्यमा साधारण सभा सम्पन्न भएको हो ।

साधारण सभाको उद्घाटन कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि कार्की, पत्रकार कुमार नेगी, सिन्धु विकास बैंक पालुङ

शाखा प्रबन्धक नरेन्द्र तिमलिसना, पालुङ बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्थाका अधिकृत सुरेश ढकाल लगायतले शुभकामना मन्त्रव्य व्यक्त गरेका थिए ।

साधारण सभाले अध्यक्ष, सचिव, कोषाध्यक्ष, लेखा समिति लगायत उपसमितिको प्रतिवेदन सर्वसम्मत् पारित गरेको संस्थाका व्यवस्थापक राजाराम कार्कीले जानकारी दिए ।

पाथिभरा बचत तथा ऋण सहकारी संस्था उत्तरी मकवानपुरका उत्कृष्ट सहकारीहरूमध्ये पर्दछ ।

विकास संवाददाता

मकवानपुर जिल्लाका २४ जना कृषि प्राविधिकहरूलाई एकहप्ते हिउँदे फलफूल खेती सम्बन्धी तालिम दिइएको छ । शितोष्ण बागवानी नर्सरी केन्द्र दामनको आयोजनामा पालिकाहरूमा कार्यरत सहायक स्तरका कृषि प्राविधिकलाई तालिम दिइएको हो । तालिमका सहभागीहरूलाई शितोष्ण बागवानीका प्रमुख, फलफूल बिकास केन्द्र किर्तिपुर लगायत कृषि विज्ञान केन्द्र पालुङका अधिकृत तहका विज्ञहरूद्वारा पनि सहभागी प्रशिक्षार्थीहरूलाई प्रशिक्षण दिइएको थियो ।

प्रशिक्षणकै क्रममा तालिमका सहभागीहरूलाई फिल्ड अवलोकन तथा भ्रमण कार्यक्रम समेत गराइएको थियो । उनीहरूलाई थाहा-६ को किबि फार्म, प्राकृतिक अर्गानिक कृषि फार्मका साथै किबि फार्म, बाखा विकास फार्म र चिज

थाहाका विष्ट केन्द्रिय प्रतिनिधिमामा मनोनित

विकास संवाददाता

नेकपा माओवादी केन्द्रको स्थायी समिति बैठकले ९ पूर्व विद्यार्थी नेता सहित १२ जनालाई केन्द्रिय प्रतिनिधिमामा मनोनित गरेको छ । बिहार पार्टी कार्यालय पेरिसडाडामा बसेको बैठकले १२ जना युवाहरूलाई केन्द्रिय प्रतिनिधिमामा मनोनित गरेको पार्टी प्रवक्ता कृष्ण बहादुर महाराले जानकारी दिए ।

मनोनित हुनेमा थाहा नगरपालिका ३ का सन्तोष बिष्टसमेत रहेका छन् । बिष्ट अखिल क्रान्तिकारीका पूर्व अध्यक्ष तथा पूर्व मन्त्री मातृका यादवका स्वकीय सचिव हुन ।

यसैगरी मनोनित हुनेमा मकवानपुरका अर्का पूर्व विद्यार्थी नेता बिजय गौतम पनि रहेका छन् । गौतम अखिल क्रान्तिकारीका पूर्व उपाध्यक्ष हुन । प्रतिनिधिहरूले नेकपा माओवादी केन्द्रको केन्द्रिय महाधिवेशनमा प्रतिनिधित्व गर्नेछन् । महाधिवेशनबाट माओवादीको केन्द्रिय कमिटी चयन गर्नेछ ।

फार्मको पनि प्रशिक्षार्थीहरूलाई स्थलगत अवलोकन, भ्रमण गराइएको थियो । उक्त एक हप्ते हिउँदे फलफूल खेती तालिम कार्यक्रमको क्रममा उन्नत जातको किबि, हलुवाबेद, जापानीज कटुस, ओखर, नास्पाती, आरू, आरूबखडा, स्ट्रबेरी र स्याउ खेती कसरी अनि कहिले गर्ने

भन्ने विषयमा प्रशिक्षण दिइएको थियो । तालिमका संयोजक रहेका शितोष्ण बागवानी नर्सरी केन्द्रका बरिष्ठ प्राविधिक समीर ज्ञानि मगरले तालिम प्रभावकारी भएको बताए । तालिमका सहभागीहरूलाई प्रमाणपत्र समेत वितरण गरिएको छ ।

माओवादी थाहानगरको सदस्य टुङ्गो पदाधिकारी चयनमा रस्साकस्सी

विकास संवाददाता

नेकपा माओवादी केन्द्रको प्रथम थाहानगर सम्मेलन ५९ सदस्य नगर बिन्वसत्रले थाहानगरका सबै वडाबाट प्रतिनिधित्व हुनेगरी ५९ जना सदस्य चयन गरे पनि पदाधिकारी भने टुंगो लागेको छैन ।

पदाधिकारी तथा सदस्यहरूमा अधिक आर्कषी देखिएपछि निर्वाचन मण्डलले मतदानमा जानुभन्दा वडावडाबाट नगर कमिटी सदस्य सिफारिस गर्न आह्वान गरेको थियो । यसरी वडाका प्रतिनिधिहरूले जम्मा ५९ जना सिफारिस गरेको र ६ जना नगर कमटीले मनोनित गर्ने गरी कमिटीको टुंगो लागेको पत्रकार शम्भु अधिकारीले

जानकारी दिए ।

वडावडाबाट सिफारिस भई आउनुपर्ने भएपछि यसअघि वडा कमिटीमा रहेकाहरू नगर कमिटीमा आउन पाएनन् । वडा कमिटीमा नरहेका नगर कमिटी पदाधिकारी र सदस्यका आर्कषीहरू भने वडाबाट सिफारिस भएर आएका छन् । नगर कमिटीमा अध्यक्षका आर्कषीहरू अरुण रायमाझी, विनोदकुमार लामा र मनोज अधिकारी तीनै जना आएका छन् ।

सम्मेलनले नगरकमिटीमा चयन गरेका सदस्यहरूमध्येबाट पदाधिकारी चयन गरिने निर्वाचन मण्डलका सदस्य सिफारिस गर्न आह्वान गरेको थियो । पदाधिकारीका आर्कषीहरू सदस्यमा चयन भएर आएपछि अब उनीहरूबीच पहिलो बैठकमै पदका लागि रस्साकस्सी हुने देखिएको छ ।

समयमै व्यक्तिगत घटना दर्ता गर्नु ।

थाहा नगरपालिका
इन्द्रायणी चौर, मकवानपुर
पञ्जीकरण शाखा

जन्म दर्ता (बालबालिकाको नैसर्गिक प्रधिफार हो) । जन्मेको ३५ दिन भित्रै 'प्राप्त'को स्थानीय तहमा गई दर्ता गर्नु । जन्म र मृत्यु दर्ताको सूचना परिवारको मुख्य ट्यपित्तले र निजको 'प्रवृत्ति'मा परिवारको उमेर पुगेको ट्यपित्तले सूचना दिन सक्छन् । जन्म, मृत्यु, बसाई सराई, विवाह एवं सम्बन्ध विच्छेदका घटना दर्ता गर्नु नागरिकको कर्तव्य हो । बसाई सराई जर्दा ट्यपित्त 'प्राप्त' मात्र बसाई सरी गट ट्यपित्तले र परिवार नै बसाई सरी गट परिवारको मुख्य ट्यपित्तले दर्ता गर्नु पर्छ ।

राप्रपा थाहा ४ नम्बर वडाको अध्यक्षमा केसी

विकास संवाददाता

राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टीले थाहा नगरपालिकाको वडा नम्बर ४ मा वडा समिति गठन गरेको छ । १४ मंसिरमा थाहा-४ किटेनीमा भएको एक भेलाबाट २९ सदस्यीय राप्रपा वडा समिति गठन गरिएको राप्रपाका थाहा नगर अध्यक्ष नवीन रायमाझीले जानकारी दिए ।

समितिको संयोजक बच्चुराम केसी र सचिवमा समप्रकाश बिष्ट रहेका छन् ।

भेलाको अवसरमा वडा नम्बर ४ का केही माओवादी तथा काँग्रेस कार्यकर्ताहरू राप्रपा प्रवेश गरेका छन् । राप्रपा प्रवेश गर्नेहरूमा वडा नम्बर ४ को वाइसिएल वडा कमिटीका सदस्यहरू समेत रहेका छन् ।

राप्रपा थाहानगर कमिटिले पालिकाको सबै वडामा आफ्नो पार्टीको वडा अधिवेशनहरू संचालन गरी वडा समिति बनाउने योजना अनुसार वडा भेलाहरू भैरहेको नगर अध्यक्ष रायमाझीले जानकारी दिए ।

मालपोत कार्यालय शिखरकोट मकवानपुरको नामसारी सम्बन्धी हकदावीको पैंतीस दिने सार्वजनिक सूचना

निवेदक: ईन्द्रलाल बलामी मृतक ज.ज.आधनी: जगेश बहादुर बलामी

जिल्ला मकवानपुर साविक चितलाड गा.वि.स. वडा नं. ३ हाल: थाहा नगरपालिका वडा नं. ४ बस्ने निवेदकले मेरो बुबा जगेश बहादुर बलामीको नाममा जग्गा दर्ता श्रेस्ता कायम रहेको साविक चितलाड वडा नं.-३ को कि.नं. ६८७, ८३६, ८६०, ८९०, ९६६, ९६७, ९०९६, ९०२३, ९०४२, ९०४८, ९४२७ र ९४४८ क्षेत्रफल ज.सं. ०-१-२-१, ३-७-३-०, ०-२-१-०, ०-४-२-१, ०-१-२-३, ०-१-१-२, ०-४-१-१, ०-१-१-०, ०-१-३-२, ०-३-२-०, ०-२-०-३, १-१५-१-२ र १-१-२-२ जग्गा भएकोमा जग्गा दर्ता श्रेस्तामा ज.ध.को नाम जगेश बहादुर बलामी भएको, तीन पुस्ते, फोटो टाँस, ना.प्र.नं. कायम नभएको, निज मृतक ज.ध.को मिति २०४८/०५/२६ मा, निजको एकमात्र श्रीमती सुनमाया बलामीको पनि मिति २०२५ मा नेपाली नागरिकताको प्रमाण पत्र प्राप्त नगरी आफ्नै कालगतिले मृत्यु भएको, निजहरूको दाम्पत्य जीवनबाट २ छोरा र १ छोरीको जायजन्म भएकोमा छोरीको विवाह भैसकेको, २ जना छोराहरू मध्ये जेठा छोरा चन्द्र लाल बलामी विगत ३७ वर्षदेखि अविवाहित अस्थायी बेपत्ता भई हालसम्म बेपत्ता रहेकोले हक खाने हकदारहरूमा मृतक ज.ध.को एकमात्र छोरा ईन्द्रलाल बलामी (ना.प्र. नं. ४५/६५४, जारि मिति २०५२/१०/२८, मकवानपुर) बाहेक अन्य कोही हकदारहरू नभएकोले उल्लेखित जग्गा ईन्द्रलाल बलामीको एकलौटी नाममा नामसारी माग गरेको । थाहा नगरपालिका ४ नं. वडा कार्यालयको च.नं. ५०० मिति २०७७/११/१२ को सिफारिस समेत पेश भएको । निवेदक ईन्द्रलाल बलामीको माग निवेदन बमोजिम भई जाँदा अरु कसैको कानूनी हक अधिकारमा वा कुनै सरकारी, सार्वजनिक, सामुदायिक, व्यक्तिगत वा अन्य जग्गा तथा संरचनामा प्रतिकूल असर पर्ने भए वा निवेदकको माग बमोजिम नामसारी हुन/गर्न नहुने कुनै मनासिव कारण भए यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले पैंतीस दिन भित्र मालपोत कार्यालय शिखरकोट मकवानपुरमा स-प्रमाण दाबी-उजुरी गर्न आउनुहोला । अन्यथा निवेदकको नाममा नामसारी भई जानेछ । पछि कुनै उजुरबाजुर लाग्ने छैन भनी कार्यालयबाट भएको आदेश बमोजिम यो पैंतीस दिने सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

महिलामाथि हुने शारीरिक, मानसिक, यौनिक र मनोवैज्ञानिक हिंसा नै महिला हिंसा हो । त्यस्ता हिंसा सामाजिक तथा कानूनी रूपमा अपराध हुन । कोही कसैबाट त्यस्ता कार्य भए तत्काल स्थानीय जनप्रतिनिधि, न्यायिक समिति तथा प्रहरीमा खबर गरौं । लैङ्गिक हिंसा विरुद्धको अभियान सफल पारौं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

उपभोग्य वस्तु खरिद गर्दा
उपभोग्य मिति
हेरेर मात्र खरिद गरौं ।

- विकास खबरपत्रिका

NOVEL CORONA VIRUS (nCoV) सर्वसाधारणका लागि जनचेतनामुलक संदेश

नोवेल कोरोनाभाइरसका मुख्य लक्षणहरू

ज्वरो
(१००.४°F भन्दा माथि)

ध्वास प्रधासमा
अत्याधिक समस्या

रुघा र खोकी

"कोरोना भाइरस प्रभावित देशहरूबाट आउने मानिसहरूमा दुई हप्ता भित्र रुघाखोकी लागेमा, ज्वरो आएमा, धाँटी/टाउको दुखेमा, ध्वासप्रधासमा आत्माधिक समस्या भएमा तुरुन्त नजिकको स्वास्थ्य संस्थामा सम्पर्क गर्ने ।"

नोवेल कोरोनाभाइरसबाट कसरी आफू र अरूलाई बचाउने?

नियमित रूपमा सानु-पानीले हात धुने

खोकदा र हाँच्युं गर्दा नाक र मुख छोप्ने

यदि फलू जस्तो लक्षण (Flu-like symptoms) देखिएमा चिकित्सकसँग परामर्श लिने

फलू जस्तो लक्षण देखाउने जो कोहीको सम्पर्कबाट टाढा रहने

जंगली तथा घरेलु पशुपन्छी हरूसँग असुरक्षित सम्पर्कबाट टाढा रहने

पशुजन्य मासु/अन्डा राम्रोसँग पाकेको मात्र खाने

नोवेल कोरोना भाइरस भनेको के हो?

यो नयाँ प्रजातिको भाइरस हो जुन मानव जातिमा पहिले पहिचान भएको थिएन । यस भाइरसले मानिस र पशुहरूमा संक्रमण गर्दछ । यस भाइरसले सामान्य रुघा खोकी देखि गम्भीर प्रकारको तीब्र ध्वासप्रधास Severe Acute Respiratory Syndrome (SARS) सम्म गराउन सक्दछ ।

नोवेल कोरोना भाइरस जनावरबाट मानिसमा संक्रमित भएको कुनै वैज्ञानिक आधार हाल छैन ।

के मानिसमा जनावरहरूबाट नोवेल कोरोना भाइरस संक्रमित हुन सक्दछ?

के नोवेल कोरोना भाइरस र SARS एउटै हुन्?

सन् २००३ मा देखिएको SARS र नोवेल कोरोना भाइरस एउटै प्रजातिका भाइरस हुन् । दुवै भाइरसले बिरामीलाई गम्भीर बनाउन सक्दछन् । सबैभन्दा महत्त्वपूर्ण कुरा, नोवेल कोरोना भाइरस मानिसहरू बीच सजिलै सर्न सक्दछ भनेर अझै पुष्टी भएको छैन ।

मानिस कसरी यो भाइरसबाट संक्रमित भएका छन् भन्ने बारेमा आज सम्म वैज्ञानिक तवरले पुष्टी भएको छैन । हाल यस विषयमा अनुसन्धान भइरहेको छ ।

मानिस कसरी यो भाइरसबाट संक्रमित हुन सक्दछ?

के यो एक व्यक्तिबाट अर्को व्यक्तिमा सर्न सक्दछ?

अहिले निश्चितताका साथ भन्न सकिने अवस्था छैन । एउटै परिवारका सदस्यहरू बिरामी भएको पाइएकोले, मानव-मानव बीचमा भिँसित तवरले सर्ने सम्भावना रहेको अनुमान गरिएको छ । साथै, परिवारका सदस्यहरू एकै स्रोतबाट संक्रमण भएको हुन सक्ने सम्भावना पनि रहेको छ ।

सामान्यत: यस भाइरसको संक्रमण कसरी हुन्छ भन्ने बारेमा एकिन जानकारी छैन । तथापि रुघा, खोकी तथा ध्वास प्रधासका बिरामीको नजिक नजाने तथा हातको सरसफाई नियमित गरेमा संक्रमणको सम्भावना कम रहन्छ ।

यस भाइरसको संक्रमणबाट कसरी बच्न सकिन्छ?

के कोरोना भाइरसको लागि उपचार छ?

नोवेल कोरोना भाइरसले गर्दा हुने रोगको लागि कुनै खास उपचार छैन । यद्यपि यो भाइरसले निम्त्याएका धेरै लक्षणहरूको उपचार गर्न सकिन्छ, त्यसैले बिरामीको उपचार लक्षणको आधारमा गरिन्छ । साथै यस भाइरसको विरुद्ध हाललाई कुनै खोप उपलब्ध छैन ।

थाहा नगरपालिका
नगर कार्यपालिका कार्यालय, स्वास्थ्य शाखा, इन्द्रायणी चौर, मकवानपुर